

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ
ПОСТАНОВА

від 27 грудня 2017 р. № 1057

Київ

**Про затвердження Порядку проведення психологічної
реабілітації учасників антитерористичної операції**

Кабінет Міністрів України постановляє:

Затвердити [Порядок проведення психологічної реабілітації учасників антитерористичної операції](#), що додається.

Прем'єр-міністр України
Інд. 73

В.ГРОЙСМАН

ЗАТВЕРДЖЕНО

постановою Кабінету Міністрів України

від 27 грудня 2017 р. № 1057

ПОРЯДОК

**проведення психологічної реабілітації учасників
антитерористичної операції**

Загальні питання

1. Цей Порядок визначає механізм організації проведення психологічної реабілітації учасників антитерористичної операції структурними підрозділами з питань соціального захисту населення обласних, Київської міської держадміністрацій, районних, районних у м. Києві держадміністрацій, виконавчих органів міських, районних у містах (у разі їх утворення) рад.

Оплата послуг із психологічної реабілітації учасників антитерористичної операції здійснюється відповідно до [Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для здійснення заходів із психологічної реабілітації учасників антитерористичної операції](#), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 липня 2017 р. № 497 (Офіційний вісник України, 2017 р., № 59, ст. 1790).

2. У цьому Порядку терміни вживаються у такому значенні:

1) замовник послуг - структурний підрозділ з питань соціального захисту населення обласних, Київської міської держадміністрацій, районних, районних у м. Києві держадміністрацій, виконавчих органів міських, районних у містах (у разі їх утворення) рад;

2) отримувач послуг - учасник антитерористичної операції, який звернувся за психологічною допомогою і направлений на психологічну реабілітацію;

3) психологічна допомога - вид допомоги, що надається психологом особі чи групі осіб для відновлення необхідних якостей особистості, психологічного стану, покращення психічних процесів, поведінки, спілкування;

4) психологічна реабілітація - комплекс заходів, що здійснюються з метою збереження, відновлення або компенсації порушених психічних функцій, якостей, особистого та соціального статусу особи, сприяння психосоціальної адаптації до зміненої життєвої

ситуації, осмислення досвіду, отриманого в екстремальній ситуації, та застосування його в житті;

5) суб'єкт надання послуг - установа, організація, заклад незалежно від форми власності, фізична особа - підприємець, яка відповідає вимогам до суб'єктів, що надають послуги із психологічної реабілітації, затвердженим Мінсоцполітики (далі - вимоги);

б) учасник антитерористичної операції - особа, яка брала безпосередню участь в антитерористичній операції та якій встановлено один з таких статусів:

учасник бойових дій - відповідно до [пунктів 19 і 20 частини першої статті 6](#) Закону України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту" (далі - Закон);

інвалід війни - відповідно до [пунктів 11-14](#) частини другої статті 7 Закону;

учасник війни - відповідно до [пункту 13](#) статті 9 Закону.

Інші терміни вживаються у значенні, наведеному в [Законі України](#) "Про соціальні послуги".

Мета і завдання психологічної реабілітації, види послуг із психологічної реабілітації

3. Метою психологічної реабілітації є:

1) збереження або відновлення фізичного та психічного здоров'я отримувачів послуг;

2) досягнення соціально-психологічного благополуччя;

3) зниження частоти та тяжкості наслідків перенесених бойових психічних травм у формі гострих стресових реакцій;

4) запобігання інвалідності;

5) профілактика агресивної та саморуйнівної поведінки.

4. Основними завданнями проведення психологічної реабілітації є:

1) діагностика та нормалізація психічних функцій отримувача послуг;

2) відновлення порушених (втрачених) психічних функцій до оптимального рівня їх вираженості;

3) корекція особистості отримувача послуг для забезпечення ефективного функціонування його в соціумі;

4) надання допомоги в установленні (відновленні) конструктивних відносин у сім'ї та суспільстві;

5) відновлення адаптивних механізмів до екстремальних (бойових) дій;

6) опанування методів саморегуляції та керування стресом (заспокоєння);

7) запобігання психологічному травмуванню та психічним розладам;

8) проведення психопрофілактичної та психокорекційної роботи із сім'єю отримувача послуг;

9) формування позитивних реакцій, мотивацій, соціальних установок на життя та професійну діяльність.

5. Психологічна реабілітація передбачає надання таких послуг:

1) психологічна діагностика - оцінка актуального психологічного стану та індивідуально-психологічних особливостей отримувача послуг, контроль за його психічним станом, визначення потреби та оптимальних методів психологічної реабілітації;

2) психологічна просвіта та інформування - інформування отримувача послуг для формування розуміння закономірностей функціонування людської психіки, поведінки людей в екстремальних умовах, формування навичок і способів управління можливостями власної психіки, надання самодопомоги та першої психологічної допомоги іншим особам, а також готовності та бажання отримувати професійну психологічну допомогу в разі потреби;

3) психологічне консультування - комплекс короткострокових заходів, які здійснюються психологом і спрямовані на надання отримувачу послуг інформації з психологічних питань, емоційної підтримки, допомоги у прийнятті усвідомлених рішень та оцінці власних психологічних ресурсів для зміни поведінки, на розвиток відповідальності

за власну поведінку, самосвідомості та зміну ставлення до проблеми, підвищення стресостійкості та психологічної культури;

4) психологічна підтримка і супроводження - система соціально-психологічних способів і методів, застосування яких сприяє соціально-професійному самовизначенню особистості в ході відновлення її здібностей, ціннісних орієнтирів і самосвідомості, підвищенню її конкурентоспроможності та адаптованості, подоланню стресових та інших життєвих ситуацій і запобіганню виникненню психологічних кризових станів;

5) психотерапія - використання методів психологічного впливу для розв'язання особистісних та міжособистісних проблем із застосуванням стандартизованих процедур в індивідуальній або груповій формі, спрямованих на відновлення порушеної діяльності організму отримувача послуг з метою відновлення або компенсації його психічних функцій, особистісних якостей, міжособистісних стосунків, а також поліпшення якості життя;

6) групова робота - проведення психологічних тренінгів, інтерв'ю, занять із психологічної просвіти та інформування для груп підтримки із застосуванням стандартизованих процедур, спрямованих на саморозкриття учасників таких груп, актуалізацію наявного досвіду і пошук шляхів розв'язання власних психологічних проблем, формування навичок самопізнання та саморозвитку, опанування нових комунікативних і поведінкових стратегій.

6. Послуги із психологічної реабілітації надаються отримувачу послуг окремо або в комплексі з іншими оздоровчими, фізкультурно-спортивними, санаторно-курортними, медико-психологічними та соціальними послугами.

Відбір суб'єктів надання послуг із психологічної реабілітації

7. Для надання учасникам антитерористичної операції послуг із психологічної реабілітації за рахунок бюджетних коштів суб'єкт надання послуг подає замовнику послуг:

1) підтвердні документи щодо відповідності суб'єкта надання послуг вимогам;

2) гарантійний лист про згоду на надання послуг із психологічної реабілітації та готовність до укладення договору із зазначенням:

реквізитів суб'єкта надання послуг (ідентифікаційного коду юридичної особи в Єдиному державному реєстрі підприємств і організацій України; юридичної та поштової адреси; електронної адреси; номера телефону/телефаксу; банківських реквізитів для перерахування бюджетних коштів; інформації про наявність офіційного веб-сайту);

місця (адміністративно-територіальної одиниці) надання послуг;

інформації про приміщення, які належать суб'єкту надання послуг або взяті ним в оренду, та в яких будуть надаватися послуги із психологічної реабілітації;

орієнтовних строків початку надання послуг після надходження відповідного запиту від замовника послуг;

3) інформацію про умови проживання та харчування (у разі надання послуг із психологічної реабілітації у стаціонарних умовах), а саме:

копії документів про відповідність приміщень і матеріально-технічної бази санітарним нормам, вимогам правил пожежної безпеки, вимогам щодо доступності для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення відповідно до державних будівельних норм, правил і стандартів;

відомості про умови проживання, а саме: площу, умеблювання, наявність побутових приладів та комунальних зручностей (санвузол, електропостачання, тепlopостачання (в опалювальний період), холодне та гаряче водопостачання), а також урахування особливостей проживання осіб з інвалідністю (вимоги доступності) та осіб різних статей;

4) перелік послуг із психологічної реабілітації, що можуть надаватися учаснику антитерористичної операції;

5) інформацію про вартість надання послуг із психологічної реабілітації, розрахунок (калькуляцію) реальної вартості послуг із зазначенням вартості усіх складових кожної послуги.

8. Замовник послуг на підставі поданої інформації протягом п'яти робочих днів з дати надходження документів від суб'єкта надання послуг приймає рішення щодо можливості включення установи, організації, закладу, фізичної особи - підприємця до переліку суб'єктів надання послуг. Відомості про суб'єкта надання послуг оприлюднюються на офіційних веб-сайтах та інформаційних стендах із зазначенням умов надання таких послуг.

У межах проведення інформаційно-роз'яснювальних заходів відомості про суб'єктів надання послуг додатково поширюються через засоби масової інформації та в інший передбачений законодавством спосіб.

Рішення замовника щодо включення установи, організації, закладу, фізичної особи - підприємця до переліку суб'єктів надання послуг із психологічної реабілітації оформляється наказом (розпорядженням).

9. Підставами для відмови установі, організації, закладу, фізичній особі - підприємцю у включенні їх до переліку суб'єктів надання послуг із психологічної реабілітації є:

- 1) невідповідність суб'єкта надання послуг вимогам;
- 2) подання у неповному обсязі інформації, визначеної [пунктом 7](#) цього Порядку;
- 3) перевищення вартості послуг, зазначених у розрахунку (калькуляції) суб'єкта, граничної вартості послуг із психологічної реабілітації.

10. Замовник послуг письмово інформує протягом трьох робочих днів суб'єкта надання послуг про результати розгляду інформації, поданої таким суб'єктом.

У разі відмови суб'єкту надання послуг в оприлюдненні інформації про нього такий суб'єкт має право протягом 30 календарних днів з дати надходження відповідного повідомлення повторно звернутися до замовника послуг.

11. Звернення суб'єктів надання послуг обліковуються в журналі обліку звернень суб'єктів, що надають послуги із психологічної реабілітації, за формою згідно з [додатком 1](#).

Організація направлення учасників антитерористичної операції на психологічну реабілітацію

12. Для проходження психологічної реабілітації учасник антитерористичної операції або його законний представник звертається до замовника послуг за місцем реєстрації або за місцем фактичного проживання (перебування), а для діючих військовослужбовців - за місцем перебування (розташування військової частини (підрозділу)).

Замовник послуг інформує учасника антитерористичної операції про порядок проведення заходів із психологічної реабілітації.

До заяви про направлення учасника антитерористичної операції на психологічну реабілітацію отримувач послуг додає копії документів, зазначені в [абзаці сьомому](#) пункту 6 Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для здійснення заходів із психологічної реабілітації учасників антитерористичної операції, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 липня 2017 р. № 497, та пред'являє оригінали таких документів.

13. Замовник послуг протягом одного робочого дня з дати надходження заяви реєструє її в журналі обліку звернень учасників антитерористичної операції про проходження психологічної реабілітації за формою згідно з [додатком 2](#) та приймає рішення щодо укладення договору про надання послуг із психологічної реабілітації із суб'єктом надання послуг, якого обрав учасник антитерористичної операції.

14. Замовник послуг надсилає обраному учасником антитерористичної операції суб'єкту надання послуг запит щодо його готовності до надання послуг із психологічної реабілітації, узгодження дати початку її проведення та укладення договору про надання послуг із психологічної реабілітації (далі - договір).

15. Суб'єкт надання послуг протягом одного робочого дня з дати надходження запиту письмово повідомляє замовнику послуг про результати його розгляду.

16. У разі отримання від суб'єкта надання послуг, обраного учасником антитерористичної операції, відмови у наданні послуг із психологічної реабілітації у зв'язку

з відсутністю вільних місць замовник послуг протягом одного робочого дня письмово інформує про це учасника антитерористичної операції та пропонує йому обрати іншого суб'єкта надання послуг.

17. Після надходження від суб'єкта надання послуг письмового підтвердження щодо готовності надання послуг із психологічної реабілітації та узгодження дати початку її проведення замовник послуг укладає договір із суб'єктом надання послуг та отримувачем послуг.

Укладення договору, передача його отримувачу послуг та суб'єкту надання послуг здійснюються відповідно до [пункту 6](#) Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для здійснення заходів із психологічної реабілітації учасників антитерористичної операції, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 липня 2017 р. № 497.

Примірники договору видаються отримувачу послуг під розписку в журналі обліку звернень учасників антитерористичної операції про проходження психологічної реабілітації з одночасною видачою направлення на отримання послуг із психологічної реабілітації за формою згідно з [додатком 3](#).

Організація надання послуг із психологічної реабілітації

18. Суб'єкт надання послуг визначає види послуг із психологічної реабілітації з урахуванням індивідуальних потреб отримувача послуг, визначених за результатами психологічної діагностики, проведеної фахівцем, який відповідає кваліфікаційним критеріям, зазначеним у вимогах, і безпосередньо надає психологічні послуги (у разі потреби така діагностика проводиться групою фахівців).

Психологічна діагностика повинна відповідати стандартам і протоколам її проведення, що затверджуються Мінсоцполітики.

Суб'єкт надання послуг ознайомлює отримувача послуг з результатами діагностики, які повинні бути йому роз'яснені.

19. Необхідність застосування певних форм і методів психологічної реабілітації для отримувача послуг визначається суб'єктом надання послуг з урахуванням особливостей (особистості) отримувача послуг, змісту попередніх психотравматичних ситуацій, їх впливу та наслідків, а також наявної матеріально-технічної бази суб'єкта надання послуг.

Психологічна реабілітація учасника антитерористичної операції може проводитись із залученням членів його сім'ї, а також інших осіб (з урахуванням інтересів і потреб такого учасника та за його згодою), зокрема тих, які разом з ним проходили або проходять військову службу.

20. Послуги із психологічної реабілітації можуть надаватися в індивідуальній та груповій формі.

Обліковою одиницею виміру обсягу послуг із психологічної реабілітації є 60 хвилин роботи надавача послуг, при цьому:

індивідуальна послуга із психологічної реабілітації надається отримувачу послуги за відсутності сторонніх осіб тривалістю не більше 90 хвилин на добу;

групова послуга із психологічної реабілітації надається групі отримувачів послуг у складі не більше ніж 10 осіб, заняття триває не більше ніж 180 хвилин на добу.

21. Форму, вид та обсяг психологічної реабілітації обирає отримувач послуг або його законний представник.

22. Послуги із психологічної реабілітації надаються в приміщеннях, які належать суб'єкту надання послуг або орендуються ним, у денний час протягом строку, необхідного для виконання отримувачем послуг завдань із психологічної реабілітації.

Послуги із психологічної реабілітації можуть надаватися короткостроково, періодично, довгостроково відповідно до індивідуального плану психологічної реабілітації отримувача послуг (далі - індивідуальний план), типова форма якого затверджується Мінсоцполітики.

Строки надання послуг із психологічної реабілітації визначаються індивідуально для кожного отримувача послуг з урахуванням його потреб, узгоджуються з отримувачем

послуг або його законним представником після комплексного визначення індивідуальних потреб і зазначаються в індивідуальному плані.

У разі надання послуг із психологічної реабілітації без забезпечення харчування та проживання тривалість курсу не перевищує 40 облікових одиниць.

У разі проходження психологічної реабілітації у стаціонарних умовах тривалість курсу не перевищує 18 днів.

Мінімальний строк проходження отримувачем послуг психологічної реабілітації без забезпечення харчування та проживання або у стаціонарних умовах не перевищує часу, необхідного для проходження психологічної діагностики, психологічної просвіти та інформування.

23. Перед наданням послуг із психологічної реабілітації суб'єкт надання послуг інформує отримувача послуг про мету та зміст реабілітаційного процесу і послуг із психологічної реабілітації.

24. Суб'єкт надання послуг припиняє надання послуг із психологічної реабілітації з таких підстав:

- 1) відмова отримувача послуг або його законного представника від отримання послуг;
- 2) досягнення в результаті надання послуг із психологічної реабілітації поставленої мети;
- 3) закінчення строку дії договору;
- 4) невиконання умов договору та/або порушення умов договору, що призвело до виникнення загрози життю чи здоров'ю інших отримувачів чи надавачів послуг (насилля, агресивна поведінка, зберігання зброї чи наркотичних засобів, заборонених законодавством, гострий психічний розлад тощо);
- 5) наявність медичних протипоказань для надання послуг;
- 6) порушення правил внутрішнього розпорядку, встановлених суб'єктом надання послуг;
- 7) перебування у стані алкогольного чи наркотичного сп'яніння;
- 8) смерть отримувача послуг.

25. Отримувач послуг має право:

- 1) отримувати інформацію про послугу із психологічної реабілітації, в тому числі про результати психологічної діагностики, мету та зміст реабілітаційного процесу тощо;
- 2) відмовитись від певних або всіх видів послуг із психологічної реабілітації шляхом письмового повідомлення про це суб'єкта надання послуг та замовника послуг із зазначенням причини такої відмови;
- 3) отримати послуги належної якості;
- 4) оскаржувати рішення, дії чи бездіяльність замовників послуг та/або їх посадових (службових) осіб у порядку, передбаченому законодавством;
- 5) звертатись до замовника послуг із скаргами на рішення, дії чи бездіяльність суб'єкта надання послуг із психологічної реабілітації, а також з проханням замінити суб'єкта надання послуг.

26. Для фіксації результатів процесу надання послуг із психологічної реабілітації суб'єкт надання послуг складає індивідуальний план та веде картку психологічного супроводження отримувача послуг, типова форма якої затверджується Мінсоцполітики.

У разі відмови отримувача послуг від певних або всіх видів послуг із психологічної реабілітації суб'єкт надання послуг робить відповідні позначки в індивідуальному плані та картці психологічного супроводження.

Індивідуальний план складається надавачем послуг за результатами психологічної діагностики у двох примірниках і підписується отримувачем послуг або його законним представником і суб'єктом надання послуг. В індивідуальному плані містяться основні завдання психокорекційної роботи та інформація про бажані результати, орієнтовну кількість годин для послуг із психологічної реабілітації, які повинні бути надані, їх послідовність. Зазначений план узгоджується з отримувачем послуг та/або його законним

ЖУРНАЛ
обліку звернень учасників антитерористичної операції про
проходження психологічної реабілітації

Порядковий номер	Дата надходження звернення	Прізвище, ім'я, по батькові заявника	Статус учасника антитерористичної операції (відповідно до Закону України "Про статус ветеранів в війни, гарантії їх соціального захисту")	Обраний учасником антитерористичної операції суб'єкт надання послуг	Звернення до суб'єкта надання послуг, обраного учасником антитерористичної операції, про його готовність на проведення заходів із психологічної реабілітації, узгодження дати початку проведення таких заходів та укладення договору	Відповідь суб'єкта надання послуг, обраного учасником антитерористичної операції, про його готовність до проведення заходів із психологічної реабілітації, узгодження дати початку проведення таких заходів та укладення договору	Договір про надання послуг із психологічної реабілітації	Підпис учасника антитерористичної операції про отримання договору	Акт надання послуг	Оплата послуг із психологічної реабілітації	Примітки (відмова учасника антитерористичної операції у проходженні психологічної реабілітації та її причини; відмова суб'єкта надання послуг у проведенні заходів із психологічної реабілітації, зв'язку з цим заходи тощо)		
												реквізити	спосіб відправлення

НАПРАВЛЕННЯ

на отримання послуг із психологічної реабілітації

Документи та файли

Сигнальний документ — [f472140n138.doc](#)

Публікації документа

- Урядовий кур'єр від 30.12.2017 — № 247

- **Офіційний вісник України** від 12.01.2018 — 2018 р., № 4, стор. 128, стаття 167, код акта 88637/2018